

מסורת הש"ס

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא

צו.

עין משפט
נר מצוה

(א) [שבת קלה: וי"ג]
(ב) [ברכות לז: וי"ג]
(ג) [שבת קלה: וי"ג]
(ד) [מדרש סב: מ"ד]
(ה) [למקדמ: וי"ג]
(ו) [מדרש סב: מ"ד]
(ז) [מדרש סב: מ"ד]
(ח) [מדרש סב: מ"ד]

הנהגות הב"ח

(א) [שבת קלה: וי"ג]
(ב) [ברכות לז: וי"ג]
(ג) [שבת קלה: וי"ג]
(ד) [מדרש סב: מ"ד]
(ה) [למקדמ: וי"ג]
(ו) [מדרש סב: מ"ד]
(ז) [מדרש סב: מ"ד]
(ח) [מדרש סב: מ"ד]

מוסף רש"י

המכיר שדרה לחבירו
לפירות. שאלה הן
פירות. עד שיש
והחזיר הקרקע לעצמו
וכן שאל היובל וזה
קמח. ורש"י משנה שם
ר"ח ופסוק נה, שאל
חבירו מעד היובל פ"י
מכירה עד חרמנו וי"ג
דל חזון שאל וזה פס
מכירה לפירות הוא שר
סוף. חזון יובל וי"ג
ח. מביא וקרא. מפרק
כמור. קרקע נה
אשר נחמה לי ה
והי"ג ב"ב פ"ד. מביא
ואינו קורא. וי"ג
לקרית האדמה אשר נחמה
לי. ומיני הכנה ח"כ
דכתיב אשר תבא חלוקה.
שם שיעד לי ויקח
הקרקע לפירותיו. וי"ג
בקנין הגוף דמי. וי"ג
לומר משהו פיר האדמה
אשר נחמה לי (וי"ג ח).
ואישה יפרנו. ולא שלח
(נדרים ע"ב).

ר"כ סבר לה כרבי יונתן. דאמר אחד אחד משמע ומתוך דרשא
דקראי כרבי יונתן למידרש כי הני ממני דלעיל: דפניא ופניא
אידך לא גרסין אלא קראי קא נקט. והא דמפיק כהא דרשא
וקא נקט קראי אפסכא לאו דוקא. ונראה בעיני שטעו בגירסא

ר"כ סבר לה כרבי יונתן ומתוך דרשא
יונתן (א) דתני' ואם בעליו עמו לא ישלם משמע
דאיתיה בתריוהי ומושמע נמי דכי איתיה
בחדא וליתיה בחדא פטור וכתוב בעליו אין
עמו שלם ישלם משמע דליתיה בתריוהי
ומשמע נמי דכי איתיה בחדא וליתיה בחדא
חייב לומר לך היה עמו בשעת שאלה אין
צריך להיות עמו בשעת שבוירה ומתה היה
עמו בשעת שבוירה ומתה צריך להיות עמו
בשעת שאלה איפוך אנא מסתברא שאלה
עדיפא משום דקא מייית לה לרשותיה
אדרבה שבוירה ומתה עדיפא שכן חייב
באונס' אי לא שאלה שבוירה ומתה מאי
עביר ואי לא שאלה שבוירה ומתה מאי
עביר אפילו הכי שאלה עדיפא שכן חייב
במונותיה רב אשי אמר אמר קרא וי"ג ישלם
איש מעם רעהו ולא רעהו עמו שלם ישלם
הא רעהו עמו פטור אי הכי בעליו אין עמו
ואם בעליו עמו למה לי אי לא הגך הוה
אמינא האי אורחיה דקרא הוא כ"כ רמי
בר חמא שאלה לרבעה מהו כדשילי אינשי
בעיני ולהכי לא שילי אינשי או דלמא
טעמא מאי משום הנאה והאי נמי הא אית
ליה הנאה שאלה ליראות בה מהו ממונא
בעיני והאיכא או דלמא ממונא דאית ליה
הנאה מיניה בעיני וליכא שאלה לעשות בה
פחות מפרוטת מהו ממונא בעיני ואיכא
או דלמא כל פחות מפרוטת לא כלום היא
השאל שתי פרות לעשות בהן פרוטה מהו מי
אמרין זיל בתר פרות וכל חדא וחדא ליכא
דלמא זיל בתר פרות וכל חדא וחדא ליכא
ממונא ישאל משותפין ונשאל לו אחד מהן
מהו כולו בעליו בעיני והא ליכא או דלמא

ממונא דמייתגי מיניה. פירוש שמשתמש צו: ממונא בעיני
והאיכא. פי' דממונא בעיני שישאל לו והאיכא ואית
ליה נמי הנאה מיניה: ונשאל לו אחד מהן. מינה מאי קמיבעיא
ליה דמיון דלא נשאלו לו כל הנעלים פטור מהכל השתא יפטור מחלו

דלמא ר' במרובה (ב"ק דף ע"א): חמשה
צק אפי' חמשה חללי צק וי"ל
דהתם סברא הוא שישלם לפי מה
שגנב אצל שאלה צנעלים אין סברא
לפטור והו' כקדוש ואין לך צו אלא
מדוע: שאל מן האשה. תימה
דמה כח ים לאשה להשאל צנעני
מלוג שהפירות צנעל ולבעל ים לו
כח להשאל צנעל רשומה והיא אינה
יכולה להשאל כלל (ו) ואמאי נקט שאל
מהאשה ויש לומר דאין צנעל יכול
להשאל או למכור פירות נכסי
מלוג צנעל רשומה דלמא רבא צנעל
שנפלו (מכות דף פ'): משום רוחא
דציתא אי נמי ה"ק שאל מן האיש
נכסי מלוג שכן של אשה מהו:

בעל פלוגתיה דר' יונתן ורש"י
צ"קיש. לא בעי לתימר
פלוגתא דתנאי היא דלפנינו גבי
המוכר עבדו ע"מ שישמענו עד ל'
יום אי ראשון הו' דין יום או יומים
או שני (ל"א) חמשה מ"ד (ב"ק דף ג').
דפליגי דמר דריש תתמי ומר דריש
כספו אי נמי אפי' למ"ד התם בקנין
הגוף דמי היינו משום שמשייר המוכר
לעצמו פירות צנען יפה אצל צנעל
לא: ש"ל פלוגתא דר' יונתן
ור' אשיה דתנא ב' ואל"ת היכי
מדמה שאלה צנעלים לגדרים דהא
שום דרשא איכא לרבי יאשיה דלא
הו' שלים כמותו צנעל לא פליגי
וי"ל דטעמא דרבי יאשיה התם
משום דכתיב תרי זמני אישה חס
יקימו ואישה יפרנו למעוטי עלות
וה"ג כתיב צנעל תרי זמני אי נמי
משום דלשון צנעל ואישה משמע
ליה הוא דוקא ולא עלות:
אמר

מההוא פלגא דדידיה מיהא מיפטור ישותפין ששאלו ונשאל לאחד מהן מהו
כולו שואל בעיני וליכא או דלמא בההיא פלגא דשילי מיהא מיפטור שאל
מהאשה ונשאל בעלה (א) אשה ששאלה ונשאל לבעל מהו קנין פירות בקנין
גוף דמי או לא אמר ליה רבינא לרב אשי האומר לשלוcho צא והשאל לי עם
פרתי מהו בעליו ממש בעינא וליכא או דלמא שולוחו של אדם כמותו
ואיכא א"ל רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי בעל פלוגתא דר' יונתן ור"ל
שליח פלוגתא דר' יונתן ור' יאשיה בעל פלוגתא דר' יונתן ור"ל דאיתמר
המוכר שדרה לחבירו לפירות ר' יוחנן אומר מביא וקורא ריש לקיש אומר
מביא ואינו קורא ר' יוחנן אומר מביא וקורא קנין פירות בקנין הגוף דמי
וריש לקיש אומר מביא ואינו קורא קנין פירות ילאו בקנין הגוף דמי שליח
פלוגתא דר' יונתן ור' יאשיה דתנא (א) האומר לאפוטרופוס כל נדרים שתהא
אשתי נודרת מכאן עד שאבא ממקום פלוגי הפר לה והפיר לה יכול יהו
מופרין ת"ל יאשיה יקימו ואישה יפרנו דברי ר' יאשיה ר' יונתן אומר מצינו
בכל מקום ששולוחו של אדם כמותו א"ל רב עיליש לרבא האומר לעבדו צא
והשאל עם פרתי מהו תיבעי למ"ד שולוחו של אדם כמותו תיבעי למאן דאמר
שולוחו של אדם אינו כמותו תיבעי למ"ד שולוחו של אדם כמותו הני מילי
שליח דבר מצוה הוא אבל עבד דלאו בר מצוה לא או דלמא אפי' למ"ד אין
שולוחו של אדם כמותו ה"מ שליח אבל עבד (א) עבד רבו דמיא אמר
ליה מסתברא יד עבד רבו דמיא בעי רמי בר חמא בעל בנכסי אשתו
שואל

ה א מ"י פ"א מה' סאלה יפקדון הלכה ד
סמך פשין כל טושיפ ח"מ
ס"י שמו טע"י ד:
ב ב ג ד ה מ"י שם פ"ג
הלכה ט סמך שם
טושיפ ח"מ ס"י שמו טע"י
י:
א ר ז מ"י שם ה"ל ט
טושיפ שם פ"י יא:
יא ח ט ו י מ"י שם הלכה
ו טושיפ ח"מ ס"י שמו
טושיפ ח"מ ס"י פ"ה
טושיפ ח"מ ס"י פ"ה
יב ב ל מ"י שם ה"ל
טושיפ ח"מ ס"י שמו
טע"י ו:
יג מ ב מ"י פ"ד מה' סאלה
כמורס ה"ל ו:
יד ס מ"י פ"ג מה' סאלה
דריש ח"מ ט סמך
לאין רמב טושיפ י"ד ס"י
דל סע"י ו:
טו ע מ"י פ"א מה' סאלה
טושיפ ח"מ ס"י שמו
סמך פשין כל טושיפ ח"מ
ס"י שמו טע"י ו:
טו ע מ"י פ"א מה' סאלה
טושיפ ח"מ ס"י שמו
סמך פשין כל טושיפ ח"מ
ס"י שמו טע"י ו:

תורה אור השלם

אם בעליו עמו לא
ישלם אם שוכר הוא כ"א
בשכר: שבות כ"ד
2 וכן שאל איש מעם
רעהו ונשבר א' מות
בעליו אין עמו שלם
שבות כ"ג
3 קל נדר וכל שבעת
אקרי לענת נפש אישה
יקימו ואישה יפרנו:
בסדר ל' יד

